

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Självvärdering

Del 2. Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Lärosäte: Linnéuniversitetet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet **musik**

Förutsättningar

Personal

Bedömningsgrund:

Antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga/konstnärliga/professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Av lärartabellen framgår att 28 lärare arbetat i utbildningen under 2018. Av dessa är en anställd som professor, tio som lektorer (varav en docent) och fyra som adjunkter. Av tio lektorer har åtta doktorerat. Av tre lektorer anställda på konstnärlig grund har en doktorerat. En av lektorerna som är anställd på konstnärlig grund, samt en av adjunkterna, har under 2018 arbetat med uppsatser på masternivå, vilka beräknas bli klara under 2019. Av de disputerade har tre disputerat i musikpedagogik, en i pedagogik, en i konstnärlig forskning samt fyra i musikvetenskap. Alla anställda vid Linnéuniversitetet (Lnu) är ålagda att genomgå högskolepedagogisk utbildning. Endast de två adjunkter som nu går i pension samt två av de nyanställda lektorerna har ännu inte genomgått sådan utbildning.

20 av de som arbetat inom utbildningen 2018 har musiklärarutbildning, vilket innebär att endast de av lärarkollegiet som arbetar inom musikvetenskap, musikproduktion samt en inom musik inte innehar lärarutbildning. Sju lektorer och tre adjunkter har musiklärarutbildning. Tre av de undervisande lektorerna är förutom utbildade lärare även utbildade musiker. Tre av adjunkterna har erfarenhet av att arbeta inom grundskolan, och två av dessa även erfarenhet från gymnasieskolan. Tre av lektorerna har erfarenhet av grundskolan och fyra av lektorerna av gymnasieskolan. Två lektorer har erfarenhet av att arbeta inom skolan efter införandet av Lgr11 och Lgy11. Två lektorer har erfarenhet av internationellt arbete inom motsvarande skolformer. En adjunkt har arbetat som ämnesexpert vid Skolverket under skrivandet av Lgr11 och en lektor inom utbildningen har arbetat med Skolverkets bedömningsstöd i musik för Lgr11.

Inom Lnu har samarbetsavtal använts under flera år, vilket innebär att lärare arbetar på universitetet inom ramen för tjänst på ordinarie skola, vilket säkerställer en kontinuerlig professionsrelaterad kompetens. Under 2018 har två lärare varit anställda på universitetet med denna typ av avtal omfattande tjänstgöring om 40 procent. En tjänst omfattande 40 procent har avslutats under våren 2018, och en på 30 procent påbörjats under hösten 2018. Denna typ av avtal säkerställer kontakt med arbetslivet och har på andra lärosäten organiserats genom timanställningar och adjungerade lärare.

En personalkategori som inte syns i lärartabellen är VFU-handledarna. Samtliga VFU-handledare inom utbildningen har musiklärarutbildning. Under 2018 har tio handledare i grundskolan arbetat med VFU I. Inom VFU II kan studenter välja om de vill genomföra kursen på grundskola eller gymnasium. Utfallet 2018 har blivit att tre VFU-handledare på grundskola och fyra på gymnasieskola samt två på folkhögskola har varit engagerade. VFU III inriktas mot gymnasieskola där sex VFU-handledare från gymnasieskola, en kulturskola (med ES-elever) samt folkhögskola varit engagerade. VFU-platser på gymnasieskola är generellt

svårare att anlita på grund av relativt få gymnasieplatser på ES-programmet inom vissa specialiseringar nära utbildningsorten. Under 2018 har det startat en VFU-handledarutbildning specifikt inriktad mot ämneslärare.

Nio av lärarna har varit vikarier som tillfälligt täckt upp vid vissa behov, till exempel vid sjukdom, tillfälliga behov när arbetstiden för lärare med fasta anställningstjänster redan varit fylld, samt behov som beräknas kunna täckas med nyrekryteringar. Ett antal lärare har haft mindre än 5 procent av heltid och noteras som "vikarie" i lärartabellen. I de flesta fall har de vikarierande lärarna musiklärarexamen eller motsvarande och arbetar som musiklärare vilket gör att de både har formell utbildning och är väl förankrade i arbetslivet. Två av dessa lärare arbetar som musikproducenter och har god erfarenhet av undervisning på universitetsnivå. Dessa har vikarierat för en lärare som vanligtvis undervisar inom programmet, men som under 2018 har utvecklat sin vetenskapliga kompetens. Under 2019 kommer hen att undervisa mer inom utbildningen. Tre av timlärarna har vikarierat för en sjukskriven lärare under senare delen av hösten 2018. Nyrekryteringar planeras under 2019.

Antal studenter och kvarvaro

I ämneslärarutbildningen finns idag 57 studenter som läser musik. Två studenter läser inte *musikfördjupning* som andraämne och återkommer till utbildningen för att skriva uppsats på avancerad nivå termin 10. Kvarvaro visas i tabellen nedan:

Musik	Programplatser	Programtermin								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
kull 2014 (antagning Växjö)	4	11	11	11	12	12	12	13	10	10
kull 2015	17	18	16	13	13	13	12	11		
kull 2016	14	13	12	12	11	10				
kull 2017	16	14	14	13						
kull 2018	13	13								

Kompetensutveckling

Förutsättningar för kompetensutveckling diskuteras bland annat i samband med utvecklingssamtal. Enligt avtal har adjunkter 10-15 procent av heltid att disponera till kompetensutveckling. Generellt reserveras omfattningen 15 procent för kompetensutveckling som är av särskilt strategiskt värde för verksamheten, exempelvis utbildning som höjer medarbetarens formella examen, eller insatser som behövs för att täcka upp ett bristområde. Tidigare har ansökts om, och beviljats, så kallade "omställningsmedel" för att kunna erbjuda tre adjunkter inom musikmiljön upp till motsvarande 50 procent kompetensutveckling för att nå magister- respektive masterexamen.

För lektorer är kompetensutvecklingstiden enligt avtal 20 procent av heltid. Denna resurs används av institutionens 17 disputerade medarbetare (tolv inom musikområdet respektive fem inom bildområdet) främst till forskning. Medarbetares kompetensutvecklings/forskningsstid kan utökas, utifrån bedömning av tidigare prestationer, och/eller erhållande av externa medel. Musikmiljön, som förutom musikpedagogik även innefattar musik på konstnärlig grund, har sex lektorer på konstnärlig grund varav en disputerad. En av institutionens konstnärliga lektorer har ansökt och beviljats medel för att gå konstnärlig forskarutbildning. Ytterligare en av de konstnärliga lektorerna arbetar inom ramen för arbetstidsavtalet med studier för att stärka sin vetenskapliga kompetens.

I utbildningen finns ett flertal lektorer på vetenskaplig grund. Det finns även ett nära samarbete med musikvetenskapen, i synnerhet gällande musikvetenskapliga moment samt handledning och examination av uppsatser på grund- och avancerad nivå. Inom musikvetenskap finns två docenter varav en professor. Inom musikpedagogik finns en anställd docent som dock under den granskade perioden är tjänstledig förutom 30 procents anställning i ett forskningsprojekt. På sikt är det önskvärt med fler lektorer med docentkompetens inom musikpedagogik. Detta kompetensbehov inom musikpedagogik har identifierats, och kompetensutveckling för lektorer gällande docentmeritering diskuteras med prefekt i utvecklingssamtal. Två av de anställda lektorerna är kopplade till pågående docentprogram.

Värdering och hantering

Lärartabellen visar att utbildningens behov till största delen täcks av tillsvidareanställda lärare, och att antalet lärare är adekvat i proportion till utbildningens volym och genomförande. Vissa identifierade behov kommer att täckas av nyrekryteringar. Alla lärare inom utbildningen arbetar även parallellt med andra

lärarutbildningar i musik eller andra områden såsom musikproduktion och musikvetenskap. Detta gör att miljöns olika kompetensområden är flexibel och att ingen miljö är helt beroende av ett fåtal nyckelpersoner. Miljön är också flexibel för att kunna tillgodose studenters val av specialiseringar.

Lärartabellen visar att lärarkollegiet har adekvat vetenskaplig, konstnärlig och professionell kunskap för utbildningens inriktning. Ett flertal lärare har disputerat eller skrivit uppsats på masternivå, har musiklärarexamen eller motsvarande och har arbetat med musikutbildning på olika nivåer, samt har konstnärlig utbildning och är utövande musiker. Flera av de anställda har både pedagogisk och konstnärlig utbildning. Utbildningen har en hög andel lektorer jämfört med andel adjunkter. Den höga utbildningsnivån samt att många anställda innehar bred kunskap inom ämnesområdet borgar för adekvat och hög kompetens inom lärarkåren.

Under 2017 och 2018 anställdes fem lektorer bland annat på grund av pensionsavgångar och rekryteringar inför 2019 pågår. Under 2019 kommer två av fyra adjunkter att pensioneras. I dessa rekryteringsprocesser kommer hänsyn att tas till både vetenskaplig/konstnärlig kompetens och professionsrelaterad kompetens. Detta rekryteringsarbete görs för att säkerställa kompetens på lång sikt. Hösten 2018 har fyra tjänster utlysts: en universitetsadjunkt i musikpedagogik (från och med 2019-08-15), en universitetslektor i musikpedagogik (från och med 2019-08-15), en universitetslektor i musikvetenskap (från och med 2019-08-15) samt en universitetslektor på konstnärlig grund i musik med inriktning mot drama (från och med 2019-08-15). Dessa förväntas täcka framtida behov både inom förskolläraryrket, musikvetenskap samt musikpedagogik.

Då institutionen arbetar med en mångfasetterad utbildningsmiljö, innefattande konstnärliga och vetenskapliga utbildningar såväl som professionsutbildningar, har det över tid konstaterats förhållandevis svårt att inom praktiska, didaktiska och konstnärliga kompetensområden hitta rätt kompetens för verksamhetens behov. Inom lärarutbildningen behövs bland annat didaktiker med erfarenhet av undervisning i förskola, grundskola och gymnasium. Inom instrumentalundervisning behövs lärare med bred kompetens vad gäller exempelvis genre och teknik. För att rekrytera kompetens som ligger så nära verksamhetens behov som möjligt har institutionen vid några rekryteringar använt laborativa provföreläsningar, där den sökande fått i uppdrag att genomföra ett specifikt undervisningsuppdrag med en för tillfället inkallad studentgrupp. Inför intervjuer av kandidater har institutionens medarbetare och studenter också möjlighet att skicka frågor till representanter i anställningsnämnden.

Kontakten med arbetslivet och kompetens som nu försvinner genom pensionsavgångar och andra personalförändringar ses för tillfället över. En viktig del är att tillgodose behov av kunskaper i ämnen som ämnesdidaktik och att denna kunskap är förankrad i skolverksamheten. Ämneslärarutbildningen i musik på Lnu har i många år använt samarbetsavtal med olika skolor för att tillgodose denna kompetens, vilket beskrivs ovan. Det är viktigt att aktuell lärarkompetens från grund- och gymnasieskola finns representerad på lärarutbildningar. Under 2018 har ytterligare tre samarbetsavtal upprättats i syfte att professionsanknyta utbildningen.

En styrka inom utbildningen är samarbetet med musikproduktionsavdelningen vilket ger en hög kompetens inom olika typer av digitala verktyg och musikproduktion. Dator och iPad har blivit vanligare verktyg i musikklassrummet för till exempel musicerande och komposition och krav ställs på studenternas förmåga att kunna hantera den nya tekniken i skolmiljö. I grundskolan är användandet av digitala verktyg för olika typer av musikskapande en del i det centrala innehållet, vilket ställer krav på lärarnas kunskaper och kreativitet inom området. På gymnasiet finns exempelvis kurserna *Musikproduktion 1* och *2*. Ämneslärarutbildningen med inriktning musik innehåller en progression för att lära sig använda både den traditionella tekniken för scenframträdande samt den nyare tekniken för komposition och musikproduktion.

Förutsättningar

Utbildningsmiljö

Bedömningsgrund:

Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Institutionen för musik och bild (MB) ingår i Fakulteten för konst och humaniora (FKH). MB består i huvudsak av två miljöer: bild- respektive musikmiljön. Dessa miljöer delas upp i fem huvudområden: Bildpedagogik, Konst- och Bildvetenskap, Musik (konstnärlig grund), Musikpedagogik (även med inriktning drama) samt Musikvetenskap. I den musikpedagogiskt inriktade miljön är ämneslärarutbildningen i musik en del, men där återfinns även kurser för kompetenshöjning som lärarlyftskurser i musik och fristående musikpedagogiska utbildningar som i samarbete med KPU, Kompletterande pedagogisk inriktning, ger en ämneslärarexamen i musik. Till detta tillkommer de delar inom musik som hör till förskolläraryrket samt grundläraryrket. Studenterna inom ämneslärarprogrammet möter kontinuerligt lärare från musikpedagogik, musikproduktion och musikvetenskap i sin utbildning. Under UVK-kurserna, utbildningsvetenskaplig kärna (se del 1), så möter ämneslärarstudenterna i musik studenter och lärare inom andra ämnen vilket gör att de får en gemensam grund och får en gemensam vetenskaplig och professionsinriktad miljö där även sambandet mellan forskning och utbildning stärks (se del 1). I del 1 beskrivs även miljöer som har relevans för ämneslärarutbildningen.

Vetenskaplig/konstnärlig miljö och professionsinriktad miljö

Inom kollegiet på institutionen för musik och bild träffas alla lärare regelbundet ungefär en gång i månaden. Det finns även mer riktade mötesplatser som musikpedagogikkollegiet som har ett möte en gång i månaden. Vidare finns ett handledarkollegium som är gemensamt för handledare och examinatore i musikpedagogik och musikvetenskap. I detta handledarkollegium, som träffas två gånger per termin, ingår lärare från olika discipliner som musikvetenskaplig, musikpedagogisk och konstnärlig forskning. Det har även funnits samarbeten mellan handledare och examinatore inom bild- och musikavdelningarna. På institutionen inom ämnet musik bedrivs även ett högre seminarium där de disputerade anställda presenterar och diskuterar sin forskning samt utvalda, aktuella texter av andra författare. Förutom att studenterna kontinuerligt möter lärare med vetenskaplig kompetens möter studenterna även undervisande lärare med konstnärliga lektorat, samt andra lärare som är utövande musiker. En av lektorerna har disputerat i konstnärlig forskning, och en konstnärlig lektor deltar i en pågående doktorandutbildning inom konstnärlig forskning. Detta gör att studenterna möter lärare med både vetenskaplig och konstnärlig bas.

Förutom kompetensutvecklingstid (se personal) avsedd för forskning så finns även strategiska medel för forskning från fakulteten att fördela bland de disputerade lärarna inom institutionen för musik och bild. Under 2018 har riktade medel delats ut till två lärare för att bedriva ett utbildningsnära forskningsprojekt som involverar studenter. Projektet har ämnesdidaktiskt fokus och direkt bäring på undervisningens utformning, men tar även upp frågor om integrering och migration. Ett annat exempel är ett treårigt VR-finansierat forskningsprojekt i samarbete med Karlstads och Göteborgs universitet som behandlar färdighetsprov och bedömningar vid antagningar till musklärarutbildningar vilket är direkt kopplat till utbildningen. Två av lärarna inom undervisningsmiljön är involverade i *Centrum för ämnesdidaktisk forskning inom konst och humaniora vid Linnéuniversitetet* (CÄHL). CÄHL är en tvärvetenskaplig forskningsmiljö med forskare från flera humanistiska och estetiska ämnen som har fokus på olika ämnesdidaktiska frågor. Syftet med centrumbildningen är bland annat att stärka den ämnesdidaktiska forskningen vid fakulteten för konst och humaniora, FKH, där fokus de senaste åren legat på olika aspekter av ämnesspråk. Lärarna vid MB har inom denna ram bedrivit forskning inom ämnesspråk i högstadiets klassrumsundervisning i musik vilket kommer att publiceras under 2019.

Studenterna har kontinuerligt kontakt med lärarprofessionen genom VFU (se även del 1) men även genom auskultation, fältstudier, projekt i skolor och kontakt med yrkesverksamma lärare som undervisar på Lnu. Lnu har sedan flera år haft en plattform för yrkesverksamma lärare inom musik genom www.musiklararportalen.se. Ett annat exempel på professionsinriktad miljö är att konventet *Make Music Matter* genomförts under 2018, vilket samlar musklärare från hela Sverige. Studenterna förväntas delta vid konventet för att kunna ta del av frågor av intresse för musklärarprofessionen och aktuell forskning. Många av lärarna har även samarbeten med andra institutioner inom andra utbildningar, till exempel förskollärarutbildningens samarbete med idrottslärarutbildningen, men även andra informella samarbeten mellan olika discipliner. Även i dessa samarbeten kan lärarnas övriga forsknings- och utvecklingsarbete komma studenterna till del.

Samband mellan forskning och utbildning

Lärares aktiviteter, både inom och utanför den universitetsbaserade miljön, är viktiga för att skapa ett nära samband mellan forskning och utbildning. Lärare deltar kontinuerligt i olika nätverk och konferenser. Bland annat är de aktiva i *Nordiska nätverket för musikpedagogisk forskning*, *International society of music education*, *Svenska samfundet för musikforskning* och *European association for music in schools*. Lärare innehar revieweruppdrag till flera tidskrifter och konferenser samt har uppdrag som opponenter vid andra institutioner. Det finns aktiva samarbeten med internationella partneruniversitet inom musik. Lärare och forskare inom institutionen arbetar även kontinuerligt med egen forskning samt publicerar sig i svenska och internationella tidskrifter. All institutionens forskande personal är involverad i undervisning, kursansvar, kursutveckling, examination och handledning. Detta gör att aktuell forskning, samt lärarnas egen forskning, påverkar till exempel kursinnehåll och litteraturlistor men även undervisning då studenterna kontinuerligt har kontakt med aktiva forskare. Material skrivet av institutionens anställda lärare finns representerat i litteraturlistorna i flera kurser. Exempel på projekt där forskning har direkt relevans för studenterna är de tre projekt som beskrivs ovan.

Värdering och hantering

Miljön inom institutionen är både vetenskaplig/konstnärligt inriktad och professionsinriktad vilket visar sig genom lärarkollegiets kompetens samt den verksamhet som bedrivs inom institutionen inklusive VFU. Lärarna arbetar kontinuerligt med olika typer av nätverk och samarbeten både internt och externt. Alla disputerade lärare är aktiva som forskare. De konstnärliga lektorerna och många av de disputerade är aktiva med konstnärlig verksamhet och konstnärligt utvecklingsarbete. Institutionen arbetar aktivt med att skapa en miljö där forskningen har direkt bäring på utbildningen och där studenterna får direkt koppling till forskningsprojekten. I de tre exemplen på forskning ovan, där ett handlar om ämnesspråk, ett om ämnesdidaktik, och ett om antagning och bedömning, har alla tre betydelse för studenternas utbildning. Forskningen om ämnesspråk kommer, efter publicering, att ingå i studenternas curriculum. I forskningen om ämnesdidaktik är studenter direkt involverade och har delvis insyn i forskningsprocessen. I projektet gällande antagning, kan det påverka antagningsprocesser till utbildningen. Uppdrag utanför institutionen visar hur lärarkollegiet håller nätverk aktuella, håller sig aktuella med pågående forskning och deltar i svenska och internationella sammanhang för musikpedagogik och annan musikforskning. Det finns även behov av en större utblick för studenterna, vilket bland annat kan fås genom utbyte med internationella lärosäten och till exempel konferensdeltagande. Alla studenter har möjlighet att göra delar av sin utbildning vid internationella lärosäten. Konferensdeltagande sker främst genom deltagande vid de konferenser som anordnas vid Lnu.

Miljön har ett behov av att stärka professionsanknytningen framförallt mot delar som hanterar de yngre åldrarna. Nyrekrytering pågår, och i de fall då vikarierade lärare anlitats är dessa verksamma i grundskolan. Då musiklärarmiljön är relativt liten förväntas studenterna delta i de musiklärarkonvent som institutionen ordnar så de kan komma i kontakt med praktiker från hela landet.

Eftersom utbildningen och miljöns alla disputerade lärare undervisar samt har kompetensutvecklingstid som oftast utnyttjas till forskning inom ramen för tjänst finns möjlighet till nära koppling mellan forskning och utbildning. Ett utvecklingsområde är att utöka samverkan med den ämnesdidaktiska forskning som bedrivs inom CÄHL.

Utformning, genomförande och resultat

Beskrivning av ämneslärarutbildningen inriktning musik

Musik är alltid ingångsämne i ämneslärarprogrammet. Det finns möjlighet för studenterna att läsa musikfördjupning som andraämne eller alternativt att läsa ett annat andraämne. De flesta studenter väljer att läsa musikfördjupning som andraämne. Utbildningen ger behörighet för att undervisa i både grundskola och gymnasium. Musik som förstaämne har följande uppdelning i kurser som även ska relateras till UVK samt VFU III (se del 1):

Termin 1	1MUÄ02	Delkurs 1. Musikalisk grundkurs I, 7,5 hp Delkurs 2. Musikpedagogisk grundkurs I, 7,5 hp
-----------------	---------------	---

Termin 2	1MUÄ16	Delkurs 3. Musikalisk grundkurs II, 7,5 hp
		Delkurs 4. Musikpedagogisk grundkurs II, 7,5 hp
		Delkurs 1: Musikpedagogisk grundkurs III, 7,5 hp
		Delkurs 2. Verksamhetsförlagd utbildning I, 7,5 hp
Termin 3	2MUÄ16	Delkurs 3. Musikpedagogisk grundkurs IV, 7,5 hp
		Delkurs 4. Musikalisk grundkurs III, 7,5 hp
		Delkurs 1: Musikalisk grundkurs IV, 7,5 hp
		Delkurs 2: Musikpedagogisk fortsättningskurs I, 7,5 hp
Termin 4	2MUÄ18	Delkurs 3: Musikalisk fortsättningskurs I, 7,5 hp
		Delkurs 4: Musikpedagogisk fortsättningskurs II 7,5 hp
Termin 8	2MUÄ24	Musik IV - inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 7,5 hp
Termin 10	4MUÄ2E	Verksamhetsförlagd utbildning för ämneslärare i musik fördjupning II 7,5hp
		Delkurs 1: Ensembleledning, 4hp
		Delkurs 2: Ackordinstrument i didaktisk praxis, 3,5hp
		Delkurs 3: Valbar konstnärlig och musikdidaktisk specialisering, 7,5hp
		Delkurs 4: Självständigt arbete i musik, avancerad nivå, 15 hp

Musikämnet i grund- och gymnasieskola är komplext och innehåller många olika delmoment av både praktisk och teoretisk karaktär vilket återspeglas i utbildningen. De kurser som kallas musiklisk grundkurs och fortsättningskurs fokuserar främst på praktiskt, musiklisk kunnande med koppling till didaktik och metodik. Till exempel innehåller *Musikalisk grundkurs I* gitarr, piano, sång och scenisk beredskap, musikteori och gehör, kör, ensemble, musikproduktion samt musikteknik. *Musikalisk grundkurs II* och *III* innehåller även bas, slagverk och ensembleledning. *Musikalisk grundkurs IV* omfattar även låtskrivande/komposition samt arrangering. I *Musikalisk fortsättningskurs I* fördjupas kunskaperna från grundkurserna. Kursen 2MUÄ18 innehåller musiketnologi samt musikteori och ensemble kopplat till ett skolprojekt. Under den sista terminen 4MUÄ2E har studenterna fördjupad ensembleledning. De väljer även att fördjupa sig i ackordinstrumenten piano eller gitarr med didaktiskt fokus samt en specialisering som kan vara huvudinstrument, musikteori, musikproduktion eller dirigerings/ensembleledning. Om studenterna väljer musik-fördjupning som andraämne ges fler möjligheter till fördjupning.

I de musikpedagogiska kurserna ligger fokus på teoretiska moment som är nödvändiga för yrkeskunnandet, men det finns också sammankopplade moment, till exempel projekt. *Musikpedagogisk grundkurs I* innehåller metodik och didaktik, musikhistoria, akademiskt skrivande, analys av styrdokument och auskultation. *Musikpedagogisk grundkurs II* innehåller analys av styrdokument, bedömning och betygsättning, pedagogisk planering samt kunskapsutveckling vilket utmynnar i ett musikdidaktiskt projekt i en grundskola eller förskola. *Musikpedagogisk grundkurs III* förbereder studenterna på VFU och innehåller undervisning i praktiska moment med tydliga kopplingar till metodik, didaktik samt kursplaner och betyg. *Musikpedagogisk fortsättningskurs I* innehåller gymnasiedidaktik, betyg och bedömning samt musikhistoria inriktad på musik och media. *Musikpedagogisk fortsättningskurs II* innehåller betyg och bedömning samt musikpedagogik inriktad bland annat mot musikpedagogisk forskning, interkulturella perspektiv samt genus. I beskrivningen ovan ingår två perioder med VFU, totalt 15 hp, samt examensarbete på avancerad nivå på 15 hp.

För de studenter som läser musik-fördjupning ingår följande kurser

Termin 5	2MUÄ08	Delkurs 1: Musikalisk fördjupning I, 9 hp
		Delkurs 2: Musikpedagogisk fördjupning I, 6 hp
		Delkurs 1: Musikalisk fördjupning II, 9 hp
		Delkurs 2: Musikpedagogisk fördjupning II, 6 hp
Termin 6	2MUÄ10	Delkurs 1: Musikalisk fördjupning, 7,5 hp
		Delkurs 2: Musikpedagogiskt ledarskap, 7,5 hp
		Delkurs 3: Musikpedagogik med fokus på gymnasiekurser, 7,5 hp
		Delkurs 4: Musikvetenskap i teori och praktik, 7,5 hp
Termin 7	2MUÄ12	Delkurs 1: Musikalisk fördjupning II, 3hp
		Delkurs 2. Valbar konstnärlig och musikdidaktisk specialisering I, 9hp

I musik-fördjupning finns fler möjligheter till individuell fördjupning förutom påbyggnad av obligatoriska ämnen. De individuella valen omfattar fördjupning i instrumentalspel och sång, samt fördjupning i musikproduktion, dirigering/ensembleledning eller musikteori.

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen kunskap och förståelse i examensordningen.

Mål

1. För ämneslärarexamen med **inriktning mot arbete i gymnasieskolan** ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Ämneskunskaper inom ämnet musik innefattar många olika delområden, såväl teoretiska som praktiska, vilket visas av beskrivningen ovan. Samtliga ovan beskrivna musikaliska kurser, samt vissa delar av de musikpedagogiska kurserna, fokuserar på ämneskunskaper. I de musikaliska kurserna ingår gitarr, piano, bas, slagverk, sång och scenisk beredskap, musikteori och gehör, kör, ensemblespel, musikteknik, musikproduktion, ensembleledning, låtskrivande/komposition och arrangering. I kurserna ingår såväl färdigheter i instrumentalspel som didaktiska och konstnärliga kunskaper. Förutom dessa finns även andra teoretiska moment som tillhör ämneskunskaper i musik, som till exempel musikhistoria, musik och media samt musiketnologi. Tabellen nedan visar dels bredd med exempel från *Musikalisk grundkurs IV*, dels djup med exempel från *Valbar konstnärlig och musikdidaktisk specialisering*. Majoriteten av studenterna väljer musik-fördjupning som andraämne, och där finns ytterligare möjlighet till väsentlig fördjupning av instrumentalspel och sång, musikproduktion, musikteori och ensembleledning/dirigering. Fördjupning sker även genom studenters individuella val av ämnesområde i uppsatser på grund- och avancerad nivå. I tabellen nedan är de mål som behandlas markerade med fetstil.

Kurs	Kursmål (urval)	Nivå
Musikpedagogisk grundkurs III	instudera och leda gemensam sång i elevanpassad tonart såväl utan instrument som från piano eller gitarr	2/G
Musikalisk grundkurs IV	individuellt musicera vokalt samt på klaviatur, gitarr, elbas och slagverk i olika genrer på nivå 2*,	3/G
	i samspel anpassa sitt musicerande på röst, melodi-, bas- ackordinstrument och slagverk,	
	i musicerande och musikskapande praktisera kunnande i musikteori och gehör samt tillämpa och värdera musikalisk form och struktur i olika musikaliska sammanhang på nivå 2*,	
	leda och repetera ensemblesmusicerande,	
	använda digitala verktyg för notation i arrangering på nivå 2*.	
	använda Digital Audio Workstation för musikskapande på nivå 3*	
Valbar konstnärlig och musikdidaktisk specialisering: för inriktning mot instrumentalspel /sång kunna:	musicera solistiskt och i ensemble på nivå 5*,	10/A
	med ett ämnesrelevant språk beskriva såväl konstnärliga som tekniska aspekter av musicerandet,	
	arrangera, marknadsföra och genomföra en konsert där studenten själv framträder som musiker,	
	i en konsertsituation på ett ändamålsenligt sätt kommunicera musikaliskt, gestiskt och verbalt med publiken,	

Ämneskunskaper, exemplet gitarrspel

Egna färdigheter och didaktiska kunskaper i instrumentalspel är en del av kunnandet som krävs för att undervisa i såväl grundskola som gymnasium. Från och med första året får studenterna kunskaper om och färdigheter i de vanligt förekommande instrumenten i musikklassrummet, det vill säga bas, slagverk, gitarr, piano, sång, både individuellt och i ensemble, i en stegvis progression. Från och med *Musikalisk fortsättningskurs 1* ska studenten även fördjupa sig i ett av instrumenten förutom vidareutveckling av kunskap i de andra instrumenten.

Nedan exemplifieras en av delarna i utbildningen med instrumentalundervisningen för gitarr vilket riktar sig både mot undervisning i grundskola och gymnasiekurserna *Ensemble med körsång* och *Instrument eller sång*. Studenterna lär sig i utbildningen att individuellt musicera på olika instrument, men även samspel/ensemble samt detta kunnande kopplat till didaktiska situationer. Ett exempel på en didaktisk uppgift kopplad till instrumentalspel är att studenterna i kursen *Musikpedagogisk grundkurs III* ska "instudera och leda gemensam sång i elevanpassad tonart såväl utan instrument som från piano eller gitarr" vilket innebär att de ska kunna välja låtar, anpassa till lämplig tonart, arrangera, planera, förbereda och repetera. Examination görs genom att studenten förbereder ett material samt använder de andra studenterna som "elevgrupp". Studentens nivå, G eller VG, bedöms bland annat genom hur väl den uppvisar förmåga att anpassa sig till lärosituationen. Detta kursmål operationaliseras i den påföljande *Verksamhetsförlagda utbildningen*, VFU. Exempel på fördjupat individuellt spel och breddad genrekunskap från *Musikalisk grundkurs IV* är då studenten ska "individuellt musicera vokalt samt på klaviatur, gitarr, elbas och slagverk i olika genrer på nivå 2". Inom gitarrspel fokuseras innehållet i denna delkurs på jazz, bland annat på II-V-I-kadenser och andra vanliga ackordprogressioner, steganalys, kompmönster, ackordsymboler, instuderings tekniker och att spela standards ur *Real Book*. Examination görs genom att ackompanjera en valfri samt en given jazzstandard. För att säkerställa att studenterna nått målen är kriterierna för godkänt att studenten kan spela med flyt, behärska kompmodeller och behärska ackordprogressioner vilket visar både deras praktiska och teoretiska kunskaper. Andra delkurser fokuserar på andra genrer. Fördjupade kunskaper inom gitarrspel fås genom kursen *Ensembleledning*, men även i *Ackordinstrument i didaktisk praxis* och *Valbar konstnärlig och musikdidaktisk specialisering* där gitarrspel kan vara en valbar fördjupning. Denna examineras, förutom genom didaktiska moment och formativ examination, genom genomförande av en publik examenskonsert där främst konstnärliga aspekter av musicerandet examineras. Kriterierna för att få godkänt baseras bland annat på studentens förmåga till samspel, konstnärliga uttryck, instrumentala färdighet och kommunikation med publiken.

Fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete

Lärarnas egen forskning och utvecklingsarbete samt kännedom om det musikpedagogiska forskningsfältet, gör att studenterna har möjlighet att få fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. Det finns även moment som gör att studenter själva lär sig att söka och använda aktuell litteratur. Ett exempel är i kursen *Musikpedagogisk fortsättningskurs II* då studenterna ska "med utgångspunkt i ett avgränsat problemområde söka, värdera och sammanställa relevant forskning samt presentera den skriftlig enligt akademiska konventioner". Detta görs som en skriftlig uppgift inom musikpedagogisk forskning om genus där studenterna utgår från kurslitteraturen och skapar en frågeställning som sedan fördjupas med hjälp av egen, aktuell litteratursökning. Uppgiften innehåller dels en sammanställning av litteraturen dels en reflektion över hur detta kan påverka musikpedagogisk praktik, vilket ligger till grund för en fördjupad insikt. Dessa uppgifter ligger även till grund för diskussioner på ett seminarium för att främja studenternas förståelse. Säkerställandet av att examensmålet uppfylls sker genom uppvisande av fördjupad insikt i seminariediskussioner samt skriftlig reflektion baserad på kurslitteraturen. Den fördjupade insikten i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete nås även till hög grad genom examensarbetet på grundnivå och avancerad nivå då studenterna själva är ålagda att hitta aktuell forskning i sitt valda ämnesområde, samt genom uppsatsskrivandet fördjupa sin insikt inom aktuell forskning.

Värdering och hantering

För att studenterna ska uppnå examensmålet om brett kunnande inom ämnesområdet krävs genomförande och examination av de olika obligatoriska delarna av teoretisk och praktisk karaktär, till exempel olika typer av instrumentalspel, musikteori, musikhistoria och musikproduktion. Det breda ämneskunnandet visas även inom de olika delämnena där till exempel kunskap om olika genrer ingår. I del-

kursexemplet ovan fokuserades på jazz i teori och praktik. Detta säkerställer att utbildningen har den bredd som är relevant för både grundskola och gymnasium. Genom att studenterna gör sin VFU inom både grundskola och gymnasium säkerställs att de får pedagogisk bredd, även om tyngdpunkten läggs vid gymnasium. En tredje typ av bredd är användandet av samma grundkunskaper i olika typer av sammanhang som individuellt spel, ensemblespel och didaktiska moment. Examinationerna för att säkerställa att målen nås är olika beroende på delämnenas karaktär, och görs genom olika typer av praktiska moment som enskild examination i instrumentalspel, vilket visas ovan. Didaktiska moment som både finns i VFU och i den universitetsbaserade utbildningen, samt ensemblespel som ingår i både den universitetsbaserade undervisningen och VFU examineras formativt. Examinationerna görs både summativt, som till exempel examensuppspel, och formativt, vilket visar att samma ämneskunskap kan användas och examineras i olika situationer. Det finns även muntliga presentationer i form av diskussionsmoment och skriftliga examinationer i vissa kurser, vilket utgör andra sätt att närma sig ämnesområdet på.

Examensmålet om ett fördjupat kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som krävs för yrkesutövningen visas här genom exemplet gitarrspel. Fördjupningen sker genom att momentet kontinuerligt ingår i utbildningen, vilket gör att alla studenter får en viss fördjupning i sitt kunnande. Det finns även möjlighet till fördjupning i vissa delar av ämnesområdet vilket här visas med den valbara fördjupningen som finns i kursen *Valbar konstnärlig och musikdidaktisk specialisering*. Kursmålen säkerställs genom olika typer av examinationer, eftersom ämnesområdet innehåller många delasppekter. Det kursmål som är centralt för konstnärligt djup är examenskonserter, där studenterna ska visa sina instrumenttekniska färdigheter och sitt konstnärliga djup.

De många olika delmomenten inom musikämnet i grundskola och gymnasium ställer höga krav på studenterna och gör utbildningen komplex, till viss del kan "stoffträngsel" uppstå i vissa kurser då många olika moment ska hinnas med. Detta ses kontinuerligt över då kursplaner justeras och skrivs om. Det har tidigare gjorts ett flödesschema för alla moment i inom ämnet och i nuläget planeras för en översyn och revidering av denna övergripande plan under 2019 för att tydliggöra progressionen i de delämnena, i syfte att säkerställa kvaliteten på utbildningen.

Förutsättningar för att examensmålet att studenterna ska få fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete ska kunna uppnås sker genomgående i utbildningen genom de moment där studenter får läsa, söka, samt skriftligt och muntligt redovisa forsknings- och utvecklingsarbete samt moment med diskussioner och reflektion. Exemplet ovan visar hur den fördjupade insikten säkerställs genom både läsning och förståelse av forskning och utvecklingsarbete samt genom reflektion och diskussion då dessa delar kopplas samman i kursmomentet. Förutom att forsknings- och utvecklingsarbete ligger till grund för mycket av undervisningen då studenterna möter det i kurslitteratur och forskningsaktiva lärares undervisning fördjupas insikten väsentligt genom uppsatsskrivning på grund- och avancerad nivå. Här ges studenterna möjlighet att ytterligare fördjupa insikten i aktuellt forskningsarbete och de möter också aktiva forskare inom olika ämnesområden både som föreläsare och handledare.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen kunskap och förståelse i examensordningen.

Mål

2. Visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Kurs	Kursmål (urval)	Nivå
Vetenskapsteori och forskningsmetodik	redogöra för likheter och skillnader mellan metoder inom naturvetenskap, samhällsvetenskap och humaniora med utgångspunkt i vetenskapsteoretisk reflektion;	UVK-kurs G
	argumentera för val av metoder för insamling av kvantitativa data	
	konstruera en enkät och problematisera olika frågekonstruktioner	
	värdera val av metod för insamling och analys av olika typer av data;	
	problematisera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i relation till den kommande yrkesutövningen;	
Musikvetenskap i teori och praktik	redogöra för några metoder för datainsamling samt praktisera någon av dessa.	6/G
Förberedelser för musikpedagogisk forskning	operationalisera forskningsfrågor till enkätfrågor, intervjufrågor och observationsscheman,	7/G
Självständigt arbete i musik, avancerad nivå	redogöra för en fördjupad vetenskapsteoretisk medvetenhet gällande relationen teoretiska perspektiv i arbetet, metodval, analys och resultat-, respektive metoddiskussion,	10/A
	redogöra för relevanta vetenskapliga, ämnesdidaktiska, samhälleliga och etiska aspekter i det självständiga arbetet,	

Fördjupad kunskap om vetenskapsteori

Vetenskapsteori som explicit innehåll ingår främst i UVK-kursen *Vetenskapsteori och forskningsmetodik för ämneslärare* (se del 1) men studenterna får även inom musikpedagogik vanligt förekommande vetenskapsteoretiska kunskaper genom läsningar av uppsatser, artiklar och avhandlingar samt analyser och diskussioner inom ämnet under utbildningen. Inom seminarierna för *Självständigt arbete i musik, avancerad nivå* fördjupas kunskap från UVK-kurserna i vetenskapsteori med föreläsningar och seminarier om vetenskapsteoretiska perspektiv som är vanliga i musikpedagogik, exempelvis sociokulturella, designteoretiska, fenomenologiska, sociologiska och diskursteoretiska perspektiv.

I uppsatsen på grundnivå har studenterna möjlighet att fördjupa sig i teori men tyngd läggs på analytiska begrepp som ska vara funktionella för analys och diskussion. I betygskriterierna för uppsats på grundnivå ska studenterna för betyget godkänt i *teoretisk medvetenhet* ha "presenterat och använt relevanta teoretiska begrepp". I *analytiskt kunnande* ska studenten för betyget godkänt ha "analyserat materialet i förhållande till syfte, frågeställningar och teoretiska begrepp". I uppsatsen på avancerad nivå läggs större vikt vid teoretiskt perspektiv och dess relation till val av metod och analys av data, vilket gör att studenten måste fördjupa sitt vetenskapsteoretiska kunnande. Detta säkerställs genom examination av uppsatsen där studenten ska visa förståelse för och användning av vetenskapsteoretiska begrepp. I kursmålen för *Självständigt arbete i musik, avancerad nivå* ska studenten "redogöra för en fördjupad vetenskapsteoretisk medvetenhet gällande relationen teoretiska perspektiv i arbetet, metodval, analys och resultat-, respektive metoddiskussion", vilket examineras i uppsatsen utifrån kursplanens mål och 14 kriterier för godkänd nivå enligt *Lokala regler för mål och betygskriterier för självständiga arbeten inom 2011-års lärarprogram* på Lnu.

Kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder

Kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder ingår i *Vetenskapsteori och forskningsmetodik för ämneslärare* (se del 1) men studenterna möter även området genom läsning av uppsatser, artiklar och avhandlingar inom ämneskursen. Kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder ingår som kursmoment för de som läser musik-fördjupning i kursen *Musikvetenskap i teori och praktik*. I denna kurs ingår både praktisk och teoretisk kännedom om intervju och observation. Som examination görs två mindre studier vilket redovisas i skriftliga uppgifter som om det vore metod- och resultatkapitel i en uppsats. Uppgiften examineras utifrån examinationskriterier för självständigt arbete vilka presenteras för studenterna vid kursens början samt ligger tillgängliga på kommunikationsplattformen MyMoodle. Kvantitativ metod behandlas under en workshop i kursen *Förberedelser för musikpedagogisk forskning* där studenterna får konstruera, skicka ut och besvara varandras enkäter samt analysera enkätsvar. Examinationen av detta moment sker genom aktivt deltagande och diskussioner. Under uppsatsskrivandet på grundnivå och avancerad nivå fördjupar sig studenterna i kvantitativ eller kvalitativ metod. De har möjlighet att skriva i båda genrerna samt ska vara beredda att opponera på uppsatser med både kvalitativa och kvantitativa

metoder. Ett av målen är att studenterna ska kunna läsa och förstå olika typer av forskning, men inte nödvändigtvis använda alla olika forskningsmetoder.

Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

I kursen *Vetenskapsteori och forskningsmetodik* examineras kursmålet att studenterna ska "problematisera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i relation till den kommande yrkesutövningen" (se del 1). Men kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen genomsyrar även ämneslärarutbildningen i musik. Den beprövade erfarenheten kan ses på flera nivåer: Dels finns den beprövade erfarenheten inom musikutbildning och musicerande, dels finns den inom läraryrket. Studenterna reflekterar kontinuerligt genom att ställa praktik i relation till egna och andras erfarenheter, samt vetenskaplig och ämnesdidaktisk litteratur. Ett exempel utgörs av den första kursen i *Verksamhetsförlagd utbildning I* som examineras genom praktiskt genomförande samt en rapport där studenterna ska koppla samman erfarenheter från VFU-kursen med kurslitteratur, vilket innebär att vetenskaplig grund kopplas samman med beprövad erfarenhet genom den egna praktiken och den erfarenhet som VFU-handledare och VFU-examinator tillför. Detta fördjupas i kursen *Bedömning och betygsättning* samt efterföljande VFU-rapport (se del 1).

Värdering och hantering

Studenterna ges förutsättningar att uppnå examensmålet med fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder främst genom den ämnesgemensamma kursen *Vetenskapsteori och forskningsmetodik* (se del 1) samt genom att tillämpa sina kunskaper i form av uppsatsskrivning och opposition på uppsatser på grund- och avancerad nivå. Olika typer av vetenskapsteoretiska och metodologiska moment ingår också i hela ämneslärarutbildningen inom ämnet musik. I utbildningen finns en utvecklad progression där studenterna från den första terminen skolas in i akademiska traditioner genom att både läsa vetenskapliga texter, som avhandlingar, rapporter och artiklar, och att skriva olika typer av akademiska texter. I den avslutande uppsatsen på avancerad nivå visar studenterna detta fördjupade kunnande i praktiken. Programutvärderingen från juni 2018 visar att 97,4 procent av ämneslärarstudenterna med inriktning mot gymnasieskolan anser att de i sin utbildning har utvecklat sin vetenskapliga kompetens succesivt genom utbildningen. Detta indikerar att studenterna har en vetenskaplig progression och erhåller förmåga att få fördjupad kunskap.

I kursen där studenterna skriver sitt självständiga arbete på avancerad nivå har de möjlighet att fördjupa sig i kvantitativ metod på avancerad nivå, varför det är viktigt att de ges möjlighet att läsa och förstå kvantitativa studier vilket sker på grundnivå. De flesta uppsatser som skrivs på grund- och avancerad nivå har kvalitativ karaktär, även om några exempel bygger på enkäter vilka i de flesta fall är kvantitativa studier med kvalitativ analys. Det finns flera orsaker till denna fördelning; en är tidsaspekten där få studenter har möjlighet att göra en större kvantitativ studie under uppsatsens begränsade tid. Studenterna får dock utveckla sitt kunnande i kvantitativ metod och analys inom UVK. Samtidigt är det viktigt att ha perspektiv på detta utvecklingsområde i förhållande till studenters kommande yrkesliv, där sammanställning av kunskap (konsumtion) bör ses som minst lika väsentlig som kompetensen att genomföra vetenskapliga studier. Även om det i ämneskursernas innehåll och examinationer ingår att behandla vetenskapliga artiklar där kvantitativ metod har använts är det viktigt att metodfrågor aktualiseras i flera kurser inom utbildningen. Under 2019 kommer UVK-kurserna att ses över och därefter ska ämnet se över behoven i ämneskurserna.

Examensmålet att visa fördjupad kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen finns genomgående i utbildningen genom kopplingen mellan praktiska moment, ämnesdidaktik och vetenskaplig litteratur. Att studenterna ges förutsättningar att uppnå målet visas i exemplet ovan genom att studenterna examineras genom att skriva en rapport där de förväntas koppla samman vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Genom att studenterna under utbildningen möter både lektorer på konstnärlig och vetenskaplig grund (som även har konstnärlig och pedagogisk utbildning) samt adjunkter och andra anställda lärare med en fot kvar i skolverksamheten i grundskola, gymnasium och kulturskola, finns en grund för fördjupad kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet inom yrkesutövningen. Den beprövade erfarenheten är både kopplad till praktisk-estetisk erfarenhet och till lärar(erfarenhet från grund- och gymnasieskola.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål

3. *Visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

En stor del av grunden för ämneslärarutbildningen i musik är att studenterna arbetar med att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat. Målet är att de under utbildningen stegvis lär sig fördjupa dessa färdigheter och förmågor. Utbildningen är uppbyggd så att studenterna kontinuerligt arbetar med reflektion, diskussioner och skriftliga uppgifter både över egna och andras erfarenheter men även utifrån relevant forskning (se del 1).

Kurs	Kursmål (urval)	Nivå
Musikpedagogisk grundkurs I	kontinuerligt dokumentera och reflektera över eget musikaliskt lärande ur ett vetenskapligt, konstnärligt och didaktiskt perspektiv,	1/G
Musikpedagogisk grundkurs II	med utgångspunkt i forskning och egen erfarenhet beskriva och diskutera bedömning, återkoppling och betygsättning i musik utifrån syften, metoder, effekter och musikestetiska värderingar, dokumentera och analysera egen musikalisk och musikdidaktisk kunskapsutveckling samt eget lärandebehov och relatera detta till musikpedagogisk forskning och teori,	1/G
Musikpedagogisk grundkurs III	i loggbok kontinuerligt dokumentera, reflektera över och utvärdera delkursens undervisning i relation till litteratur, egna tidigare erfarenheter och till dess relevans för musikundervisning i grundskolan,	2/G
Verksamhetsförlagd utbildning I	i loggbok kontinuerligt dokumentera, reflektera över och utvärdera delkursens undervisning i relation till litteratur, egna tidigare erfarenheter och till dess relevans för musikundervisning i grundskolan, relatera erfarenheter av egen och andras undervisning och lärande till musikpedagogisk teoribildning,	2/G
Musikpedagogisk grundkurs IV	beskriva, kategorisera och diskutera olika musikpedagogiska praktiker och grundhållningar utifrån ett musikpedagogiskt forskningsperspektiv,	2/G
Musikpedagogisk fortsättningskurs I	med utgångspunkt i forskning och erfarenhet diskutera förutsättningar för musikundervisning ur lärarperspektivet utifrån ramfaktorer, musikfilosofiska överväganden, kunskapssyn samt musikaliska och musikdidaktiska kvalitetsuppfattningar,	3/G
Musikpedagogisk fortsättningskurs II	i formativt syfte och med ämnesrelevant vokabulär formulera konstruktiv själv- och kamratbedömning av musicerande och musikskapande samt, utifrån forskning om bedömning, föreslå och kritiskt granska undervisnings- och lärandestrategier,	3/G
Verksamhetsförlagd utbildning III	utifrån samlade erfarenheter från tidigare undervisning, självständigt och kritiskt diskutera och värdera skolans styrdokument relatera och kritiskt förhålla sig till verksamheten med hjälp av forskningsbaserade teorier och metoder	9/G
Självständigt arbete i musik, avancerad nivå	redogöra för en fördjupad vetenskapsteoretisk medvetenhet gällande relationen teoretiska perspektiv i arbetet, metodval, analys och resultat- respektive metoddiskussion,	10/A

Ett exempel på hur studenterna skolas in i att systematiskt kunna reflektera är kursmålet i *Musikpedagogisk grundkurs 1*. I kursen ska de: "kontinuerligt dokumentera och reflektera över eget musikaliskt lärande ur ett vetenskapligt, konstnärligt och didaktiskt perspektiv", vilket görs genom skrivande av en loggbok på lärplattformen MyMoodle. Loggboken styrs av frågor som hör samman med reflektion över den egna

kunskapsutvecklingen, kunnandet och lärandet i universitetsbaserad utbildning och verksamhetsförlagd auskultation. Examination görs i form av en loggbok som är direkt kopplad till moment i utbildningen samt skriftlig examinationsuppgift som metarefleksion. För godkänt betyg krävs att studenten kontinuerligt under kursen arbetar med loggboksskrivande och reflektion utifrån givna frågeställningar och kurslitteratur. Vid påbörjande av nästa delkurs redovisas metarefleksionen som en Prezi inför medstudenter med beskrivning och identifikation av studentens utvecklingsområden, vilket ligger till grund för fortsatt fördjupat loggboksskrivande.

Ett exempel på fördjupad reflektion är en skriftlig uppgift i kursen *Musikpedagogisk fördjupning II* i där studenterna använder musiksociologiska begrepp utifrån en musikpedagogisk artikel för att beskriva sin egen musiksmak och hur den har förändrats. Detta gör att den kritiska blicken inte enbart vänds mot kurslitteraturen utan också att studenterna ska analysera sig själva utifrån ett strukturellt perspektiv vilket främjar förmågan att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna erfarenheter och forskning. Uppgiften examineras genom en skriftlig inlämningsuppgift som bedöms efter hur väl studenterna kan använda vetenskapliga begrepp i ett nytt sammanhang, vilket visar deras teoretiska förståelse samt reflektionsförmåga. För godkänt betyg ska studenterna bland annat kunna förstå och använda begreppen ur kurslitteraturen för att fördjupa reflektionen.

I examensarbetet på avancerad nivå ska studenterna visa en fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, vilket uttrycks i kursens målformulering: "redogöra för en fördjupad vetenskapsteoretisk medvetenhet gällande relationen teoretiska perspektiv i arbetet, metodval, analys och resultat- respektive metoddiskussion". Kriterierna för godkänt baseras på examensmålen enligt riktlinjer för *Lokala regler för mål och betygskriterier för självständiga arbeten inom 2011-års lärarprogram* på Lnu. I det självständiga arbetet på avancerad nivå visar studenterna sin fördjupade förmåga att kunna bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik genom att uppfylla kriteriet för godkänd nivå utifrån riktlinjerna att studenterna ska ha "diskuterat resultaten och dess relevans för yrkesverksamheten och hur de kan leda till fortsatt forskning".

Studenterna tillvaratar och systematiserar också egna och andras erfarenheter under VFU-kurser, och fältstudier. Inom samtliga VFU-kurser ingår flera olika undervisningsformer och krav på att studenterna kritiskt och självständigt systematiserar och reflekterar över sina egna och andras erfarenheter. Det ställs även krav på fördjupad reflektion kring relationen mellan planering, genomförande, bedömning och skolans uppdrag för att i VFU III, med utgångspunkt i teoretiska modeller, praktiska erfarenheter och etiska överväganden, självständigt reflektera över den egna yrkesverksamheten. Detta examineras dels individuellt under VFU-perioderna i bedömningssamtal med handledare och examinator, dels i efterföljande seminarium tillsammans med studiekamraterna.

Värdering och hantering

Vi bedömer att förutsättningar finns för att studenterna ska kunna nå examensmålet att studenterna får en fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat genom kontinuerlig examination och variation av formerna för denna. Förutsättningarna säkerställs genom skriftliga och muntliga litteratur- och reflektionsuppgifter och diskussionsmoment kopplade till exempel till forskning, VFU och läroplansanalys genom hela utbildningen. Den fördjupade förmågan visas i utbildningens uppsatser som ska vara systematiska, självständiga arbeten med hög reflektions- och analysnivå kopplat till relevant forskning. De gemensamma bedömningskriterierna för godkänd nivå som nämnts ovan används i en matris för examinationen för att säkerställa att alla mål täcks. Under slutseminariet får studenterna exempelvis opponera på en studiekamrats arbete samt presentera och försvara sitt eget. Kriterier för godkänt betyg är bland annat att studenten systematiskt och problematiserande presenterat tidigare forskning och visat hur denna relaterar till arbetets syfte, diskuterat resultatens relevans för yrkesverksamheten och fortsatt forskning samt bearbetat synpunkter från andra.

Programutvärderingen från juni 2018 visar att 89,7 procent av studenterna i ämneslärarprogrammet med inriktning mot gymnasieskolan anser att de utvecklat förmåga att reflektera över sin roll som lärare i undervisningssituationen i ganska hög grad eller i mycket hög grad. Den visar även att 97,7 procent av studenterna anser att deras vetenskapliga kompetens successivt har utvecklats

genom utbildningen. Detta visar att studenter upplever att både reflektionsförmågan och den vetenskapliga kompetensen fördjupats under utbildningen.

Ett utvecklingsområde är att hantera studenternas ovana vid att skriva, vilket möjligtvis kan vara extra problematiskt inom musik som är ett praktiskt-estetiskt ämne där mycket tid inom utbildningen måste användas till praktiska moment. Skriftlig reflektion i förhållande till egna och andras erfarenheter är sällan svårt för dessa studenter, däremot krävs övning gällande skriftlig reflektion i förhållande till vetenskapliga texter och vetenskaplig genre, vilket därför tränas under hela utbildningen. Ovana vid att skriva innebär inte nödvändigtvis brist på fördjupad reflektion. Studenter som vi bedömer vara i behov av extra skrivstöd uppmanas kontakta resurscentret *Skrivverkstaden*, vilket är tillgängligt för alla studenter och inte bara för dem med specifika problem eller diagnoser. Progressionen i studenternas skrivande är något som kontinuerligt ses över och arbetas med inom musikinriktningen.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål

4. *Visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.*

Under olika praktiska moment i den universitetsbaserade utbildningen tillämpar studenterna sina olika kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik (se även del 1). I utbildningen ingår också tre VFU-kurser och fältstudiedagar. I dessa moment tillämpar studenterna kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik samt deltar i verksamheten som utbildningen avser. Ämnesdidaktiska moment och ämnesdidaktisk litteratur finns genomgående i den universitetsbaserade utbildningen.

Kurs	Kursmål (urval)	Nivå
Musikpedagogisk grundkurs II	planera och genomföra samt utvärdera ett musikdidaktiskt projekt i grundskola eller förskola i samarbete med andra studenter,	1/G
Verksamhetsförlagd utbildning I	planera och genomföra undervisning som är ändamålsenlig samt anpassad till och begriplig för eleverna, i undervisning anpassa val av metoder, innehåll och materiel samt andra resurser i förhållande till målen med undervisningen och aktuell elevgrupp,	2/G
Musik IV- inriktning mot arbete i gymnasieskolan	i grupp ta ansvar för planering och genomförande av skolkonsert som är förankrad i läroplan och som har ett kombinerat musikdidaktiskt och konstnärligt fokus.	4/G
Verksamhetsförlagd utbildning för ämneslärare i musik fördjupning II	planera och genomföra undervisning samt jämföra denna med tidigare undervisningserfarenheter, skapa professionella relationer till kollegor i syfte att dela undervisningserfarenheter och för att planera lärandeaktiviteter, med utgångspunkt i elevers förkunskaper och aktuell gymnasiekursplan planera, genomföra och utvärdera ett arbetsområde som sträcker sig över minst två lektioner, innehåller minst en uppgift och ger studenten möjlighet att i samråd med handledaren bedöma och dokumentera samtliga elevers prestationer,	4/G
Verksamhetsförlagd utbildning för ämneslärare III –	självständigt planera, genomföra och utvärdera undervisning samt tillförsäkra elevinflytande i hela processen, självständigt planera och genomföra undervisning med utgångspunkt i elevers skilda villkor och förutsättningar,	9/G

Ett exempel där tillämpning sker på universitetet är att studenterna arbetar praktiskt genom att organisera och genomföra skolkonsertsprojekt som en del i ämneslärarrollen där andra ämneskunskaper kommer till uttryck än under den verksamhetsförlagda undervisningen. Detta görs under både det första och andra

året. I *Musik IV* är målet att "i grupp ta ansvar för planering och genomförande av en skolkonsert som är förankrad i läroplan och som har ett kombinerat musikdidaktiskt och konstnärligt fokus"; det vill säga att studenterna tillämpar teoretiska kunskaper från kurser i läroplansteori och musikdidaktik, kombinerat med praktiskt-musikaliska kunskaper och arbetar med fokus på en specifik målgrupp. Projektet genomförs som skolkonserter för årskurs F-3. För godkänt resultat görs en formativ bedömning av studenternas förmåga att tillämpa sina kunskaper. Under projektet examineras det didaktiska innehållet, studentens ledar/lärar-förmåga att möta sina elever/publik och det konstnärliga via studenternas enskilda transformeringar/arrangemang och konstnärliga uttryck. Målet examineras även med en skriftlig uppgift där studenterna ska beskriva sina val och sin arbetsprocess samt kunna applicera centrala begrepp ur kurslitteraturen. För godkänt på uppgiften krävs bland annat att studenten i skrift visar på tydliga didaktiska och metodiska resonemang och drar relevanta slutsatser.

Studenterna tillämpar sina kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik både för ämnet musik och andra delar som utbildningen avser, framförallt under sina VFU-kurser, vilket har en central del i utbildningen. Mötet med praktiken och verksamheten är en väsentlig del i lärarutbildningen. Studenterna möter under första terminen skolverksamheten genom auskultation, där de ska observera lektioner men inte ha något egentligt ansvar. Därefter har de tre olika perioder med verksamhetsförlagd utbildning, VFU, både på grundskola och gymnasium under sammanlagt 20 veckor, det vill säga termin 2 fem veckor, termin 8 fem veckor samt tio veckor under termin 9 (se även del 1). I *Verksamhetsförlagd utbildning I* examineras studenterna genom "muntliga eller skriftliga redogörelser för planering och genomförande av lektionsmoment samt för metoder för praktisknära forskning, skriftlig reflekterad pedagogisk planering, skriftlig VFU-rapport, skriftlig reflektion över didaktiska erfarenheter i ljuset av musikpedagogisk teoribildning. Studenten examineras slutgiltigt via besök på VFU-skolan av representant för universitetet som i samråd med VFU-läraren bedömer studentens "professionella förhållningssätt och ämneskunskaper samt förmåga att omsätta dessa kunskaper i didaktiskt lämplig handling". Detta innebär att bedömning sker genom VFU-besök där universitetets representant i samråd med VFU-handledare bedömer om studenten uppnått målen. En annan del av examinationen är att skriva en detaljerad rapport i form av pedagogisk planering i fem delar med utgångspunkt i aktuell läroplan: process, produkt, utvärdering, lärdomar utifrån detaljerade riktlinjer samt kurslitteratur. Studenterna godkänns efter att ha genomfört rapporten med fördjupad reflektion, värdering och problematisering. Som stöd för studenter, handledare och examinatorer finns en *VFU-guide* med detaljerade beskrivningar av genomförande, examinationer och bedömningsgrunder, vilket också visar progressionen under de tre VFU-kurserna.

Värdering och hantering

Förutsättningar för att studenterna ska kunna nå och fördjupa mål 4 ges företrädesvis genom VFU-kurserna i form av olika typer av examination, dels genom VFU-handledares och VFU-examinators bedömning, dels genom de muntliga och skriftliga uppgifter som görs i samband med kurserna. Här är också VFU-guiden ett stöd för att säkerställa kvaliteten. I den skriftliga VFU-rapporten kopplar studenterna samman didaktiska kunskaper från den universitetsbaserade utbildningen med erfarenheter från praktiken. Detta gör att studenterna kan stärkas i sina roller som blivande lärare och som studenter på lärarutbildningen och förstå och dra nytta av de hur de olika kunskaperna samverkar. Under 2017 beslutades om ett gemensamt ämnesdidaktiskt minimiinnehåll i ämneslärarutbildningarna vilket har implementerats under 2018 och som säkerställer att studenterna får ett ämnesdidaktiskt innehåll i sin utbildning. Programvärderingen från juni 2018 visar att 97,4 procent av studenterna anser att VFU-kurserna i hög grad fördjupar yrkeskunskapen, och 74,4 procent att de i hög grad har fått möjlighet att teoretiskt fördjupa praktiska erfarenheter från VFU samt 64,1 procent att de teoretiska studierna kopplades till de praktiska erfarenheterna av undervisning och lärande i VFU-kurserna i hög grad. De här siffrorna visar hela ämneslärarutbildningen med inriktning mot gymnasieskolan, men indikerar hur betydelsefull studenterna anser att VFU är för deras ämnesdidaktiska kunnande och sammankopplande av praktik och teori.

Förutsättningar för att examensmålet att studenterna ska kunna tillämpa kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik både för ämnet musik och andra delar som utbildningen avser ska kunna uppnås, gäller även vissa moment i den universitetsbaserade utbildningen. Undervisande lärare gör bedömningar av didaktiska kunskaper genom formativ bedömning i genomförda projekt samt studenters fördjupade reflektion genom skriftliga uppgifter och reflektion i grupp, i syfte att säkerställa förutsättningarna för att nå målen. Eftersom

rollen som ämneslärare i musik kan innehålla andra uppdrag än lärarrollen, till exempel organisation av olika typer av musikframträdanden som till exempel luciatåg och konsertverksamhet, övas studenterna att både planera och genomföra projekt av denna typ. Det kräver, förutom goda kunskaper i ämnesdidaktik och praktisk-musikaliska kunskaper, god organisationsförmåga och samarbetsförmåga vilket på många sätt kontinuerligt övas genom utbildningen där studenterna får ta ansvar genom olika moment där de arbetar i grupp. I ett pilotprojekt som inleddes under våren 2018, men som nu planeras bli permanent, arbetar studenterna inte enbart för att genomföra ett konsertprojekt för elever utan också tillsammans med elever i grundskola. Projektet kopplas till didaktiska och konstnärliga mål, men även till andra frågor som migration, integration och värdegrund vilka direkt kan förbindas med läroplanen. Studenternas erfarenheter i detta projekt kan ligga till grund dels för kunskaper om olika pedagogiska och samhälleliga utmaningar och teoribildningar, dels till personlig reflektion och utveckling.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål

5. *Visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.*

VFU-kurserna är viktiga delar för att studenter ska kunna visa sin förmåga enligt mål 5. Den universitetsbaserade utbildningen bidrar också till att ge studenterna verktyg för att kunna utföra och fördjupat reflektera. Dessa delar kan därför inte helt separeras. Inom UVK finns även kurserna *Utveckling och lärande*, på grundnivå, och *Specialpedagogik*, på avancerad nivå, som behandlar elevers lärande och utveckling (se del 1).

Kurs	Kursmål (urval)	Nivå
Musikpedagogisk grundkurs II	med utgångspunkt i forskning och egen erfarenhet beskriva och diskutera bedömning, återkoppling och betygsättning i musik utifrån syften, metoder, effekter och musikestetiska värderingar,	1/G
Musikpedagogisk grundkurs III	med ett ämnesrelevant språk beskriva och värdera kvaliteter i musicerande, musikskapande och musikaliskt kunnande samt utifrån dessa beskrivningar diskutera och planera undervisning för vidare lärande	2/G
Verksamhetsförlagd utbildning I	planera och genomföra undervisning som är ändamålsenlig samt anpassad till och begriplig för eleverna, i undervisning anpassa val av metoder, innehåll och materiel samt andra resurser i förhållande till målen med undervisningen och aktuell elevgrupp,	2/G
Musikpedagogisk fortsättningskurs I	självständigt förbereda samt med studentkollegor genomföra och utvärdera lektionsmoment,	3/G
Musikpedagogisk fortsättningskurs II	i formativt syfte och med ämnesrelevant vokabulär formulera konstruktiv själv- och kamratbedömning av musicerande och musikskapande samt, utifrån forskning om bedömning, föreslå och kritiskt granska undervisnings- och lärandestrategier,	3/G
Verksamhetsförlagd utbildning för ämneslärare i musik fördjupning II	med utgångspunkt i elevers förkunskaper och aktuell gymnasiekursplan planera, genomföra och utvärdera ett arbetsområde som sträcker sig över minst två lektioner, innehåller minst en uppgift och ger studenten möjlighet att i samråd med handledaren bedöma och dokumentera samtliga elevers prestationer	4/G
Musikpedagogisk fördjupning I	planera, genomföra och utvärdera egen objektundervisning på nybörjarnivå,	5/G
Musikpedagogisk fördjupning II	i egen objektundervisning formulera, genomföra och utvärdera strategier för undervisning och lärande med utgångspunkt i bedömningar, didaktisk teori och musikpedagogisk forskning,	5/G

Verksamhetsförlagd utbildning för ämneslärare III	självständigt planera, genomföra och utvärdera undervisning samt tillförsäkra elevinflytande i hela processen,	9/A
	konstruera, välja ut och använda adekvata, formativa och summativa bedömningsformer som utgår från kunskapskraven, är rättssäkra och anpassade till elevernas förutsättningar,	
	självständigt planera och genomföra undervisning med utgångspunkt i elevers skilda villkor och förutsättningar,	
	kritiskt granska och värdera olika aspekter av yrkesrollen med avseende på ledarskap, konflikthantering samt elevers och andra aktörers olikheter.	
Ensembleledning	organisera och leda ensembleundervisning på gymnasie- eller grundskolenivå och därvid, göra välmotiverade musikval och lektionsplaneringar för elevensemblar av olika storlekar och kompetensnivåer,	10/A

Även om många uppgifter att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning finns inom den universitetsförlagda utbildningen så är det under VFU-kurserna som studenterna ges möjlighet att tydligast visar sin kunskap. Som underlag och stöd för genomförande och bedömning finns för ämneslärarprogrammet utöver kursplaner för VFU även en *VFU-guide* som riktar sig till studenter, examinatorer och VFU-handledare. I VFU-guiden beskrivs att studenter i) ska planera, genomföra och uppfölja egen undervisning, ii) ska auskultera till viss del inom alla VFU-perioder, iii), ska delta i professionsarbete, det vill säga övriga verksamheter som anses relevanta.

Under en VFU-kurs ska en VFU-besökande lärare besöka studenten på skolan vid ett eller flera tillfällen. VFU-läraren ska också ha ett didaktiskt samtal med studenten och handledaren i ett trepartssamtal. Dessa moment är underlag för examination och betygsättning tillsammans med VFU-handledarens utlåtande. De lärandeområden som examineras är: planeringsarbete - organisera ämnesinnehållet för elevers lärande, relationsarbete – skapa en miljö för elevers lärande, didaktiskt/metodiskt arbete - undervisa för elevers lärande och utvärderings/utvecklingsarbete - uppvisa lärarprofessionalitet. Dessa lärandeområden, med konkretiserade bedömningskriterier, ska studenten använda som stöd för utveckling under sina VFU-kurser och ska ligga till grund för handledning samt för den skriftliga redovisning som student lämnar till examinator. Studenters VFU examineras mot kursmålen av examinator utifrån den skriftliga redovisning som studenten lämnar till examinator, samt genom VFU-besökande lärares och VFU-handledares bedömning av studentens undervisningsskicklighet. Det finns en tydlig progression mellan de olika VFU-kurserna. Exempelvis förväntas studenten under handledning under VFU 1 kunna:

”planera och genomföra undervisning som är ändamålsenlig samt anpassad till och begriplig för eleverna” och i VFU-III ”självständigt planera, genomföra och utvärdera undervisning samt tillförsäkra elevinflytande i hela processen” samt ”självständigt planera och genomföra undervisning med utgångspunkt i elevers skilda villkor och förutsättningar”. Denna progression visar dels ökad självständighet, dels ett fördjupat elevfokus.

Ett exempel på moment inom den universitetsbaserade utbildningen är i kursen *Musikpedagogisk fördjupning I* där studenterna först har en uppgift att ”[p]lanera, genomföra och utvärdera egen objektsundervisning på nybörjarnivå” vilket består av att göra en didaktisk planering med hjälp av kurslitteraturen, genomföra en 20 minuters lektion samt därefter utvärdera med hjälp av kurslitteraturen. För godkänt betyg krävs att studenterna tar hjälp av ämnesdidaktisk teori för sin planering, bland annat genom att använda relevanta begrepp, tillämpa sin planering samt utvärdera resultatet med hjälp av ämnesdidaktisk litteratur för bedömning. Uppgiften lämnas in skriftligt. I kursen genomförs därefter en längre period med objektsundervisning. Detta gör att studenterna medvetandegör didaktiska frågor samt tillämpar sina kunskaper konkret i undervisning.

Värdering och hantering

Vår bedömning är att examensmålet sammantaget ges förutsättningar att uppnås i ämnes-, VFU- och UVK-kurser samt att hela eller delar av examensmålet tränas och prövas i många av ämneskurserna och ämnesspecifik VFU. Genom att studenterna får genomföra undervisning både i ämneskurserna och VFU samt i hela processen föra en diskussion med lärare från både fältet och lärosätet, utvecklas och prövas deras förmåga att använda didaktiska frågor i planering och utvärdering av undervisning och den pedagogiska verksamheten både i grundskolan och gymnasieskolan. Successivt ökas kraven på

självständighet. De utvalda exemplen visar att lärandeaktiviteter och examinationer bygger på att det är studenterna som är aktiva och antingen tillsammans med andra eller på egen hand ska ta ansvar för att lösa uppgifterna. Inom VFU säkerställs måluppfyllelse genom examination där VFU-handledare och VFU-lärare har möjlighet att bedöma hur studenten uppnår målen. Förutsättningar för måluppfyllelse säkerställs också med hjälp av trepartssamtal mellan handledare, lärare och student, samt med den rapport som studenterna skriver efter genomförd VFU. Ett tydligt elevfokus med progression visas i kursmålen, och även det säkerställs genom examinationen.

Examensmålet omfattar många moment från planering till utvärdering och studenterna ska ha både teoretisk och praktisk kunskap för att kunna utföra dessa moment. Många moment är ämnesspecifika och förbereds under den universitetsbaserade utbildningen. Exemplet ovan visar hur ett moment i en delkurs förbereder studenterna genom sammankopplande av ett praktiskt moment med ämnesdidaktisk litteratur och teori. Momentet förbereder studenterna inför undervisning inom gymnasieskolans kurs *Instrument eller sång*. Här blir det centralt att UVK-kurserna kompletteras med ämnesspecifika moment. I UVK ingår exempelvis kursen *Bedömning och betygsättning* (se del 1), men ämnesspecifika moment med bedömning ingår även inom ämneskursen både riktat mot grundskola och gymnasium. Detta ska säkerställa att studenterna har verktyg för att kunna genomföra ämnesspecifika, konstnärliga och ämnesdidaktiska bedömningar. En av utbildningens lärare har varit inblandad i framtagande av Skolverkets bedömningsstöd för Lgr11 vilket återspeglas i undervisning och litteratur.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt i examensordningen.

Mål

6. Enligt UKÄ:s rekommendationer beskriver lärosätet måluppfyllelsen för det utvalda examensmålet i självvärderingens del 1.

Detta examensmål beskrivs i del 1.

Utformning, genomförande och resultat

Jämställdhet

Bedömningsgrund:

Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Jämställdhet har under de senaste decennierna varit ett viktigt forskningsområde inom musikpedagogik där både avhandlingar och andra studier har publicerats på såväl svenska som internationella tidskrifter. Detta gör att många aktuella musikpedagogiska studier om jämställdhet, dock ofta benämnt som genus, är representerade i utbildningen. Diskussioner om jämställdhet kan på så sätt återfinnas inom moment som handlar om läroplansanalys, instrumentalspel, teoretiska perspektiv och aktuell forskning. Det förekommer även att studenter väljer att ha ett genusperspektiv i sina självständiga arbeten både på grund- och avancerad nivå. Se även del 1 för universitetsgemensamt och UVK-relaterat jämställdhetsperspektiv.

Kurs	Kursmål (urval)	Nivå
Musikpedagogisk grundkurs IV	granska metoder och läromedel som används i grundskolans musikundervisning i relation till Lgr11, till musikpedagogisk forskning samt med avseende på genus- och mångfaldsaspekter,	2/G
Musikpedagogisk fortsättningskurs II, 7,5 hp	söka, summera, värdera och redogöra för forskning om genusaspekter vid musicerande i skolkontext samt diskutera förutsättningar för och möjliga vägar till jämlik musikundervisning,	3/G

Ett exempel på kursmål från *Musikpedagogisk grundkurs IV* är att studenterna ska kunna "granska metoder och läromedel som används i grundskolans musikundervisning i relation till Lgr11, till musikpedagogisk forskning samt med avseende på genus- och mångfaldsaspekter". Här diskuterar studenterna den maskulint färgade "rockbandsnormen": sång, gitarr, bas och trummor som genomsyrar läroplanens skrivning om instrumentalspel och där praxis i lärosituationer påverkar och kan påverka barn och ungdomar i deras musikutbildning och identitetsutveckling. Detta fördjupas i *Musikpedagogisk fortsättningskurs II* då studenterna enligt kursplanen ska kunna: "söka, summera, värdera och redogöra för forskning om genusaspekter vid musicerande i skolkontext samt diskutera förutsättningar för och möjliga vägar till jämlik musikundervisning". Detta innebär inte endast att de ska kunna läsa och förstå utan även sätta genusaspekter i kontext och reflektera över dem i förhållande till sin framtida undervisning. Kurslitteraturen består främst av aktuella texter från svensk musikpedagogisk kontext. I kursen examineras detta genom en skriftlig uppgift då kurslitteraturen, och egen vald litteratur, ligger till grund för fördjupad reflektion. För godkänt betyg krävs att studenterna visar att de kan hantera vetenskapliga texter och förstå dem i relation till varandra samt att de kan relatera vetenskapliga texter till egen skriftlig reflektion om genus inom undervisning. Denna skriftliga uppgift ligger därefter till grund för diskussioner under ett seminarium, där egna och andras erfarenheter, kurslitteratur och tankar om praktiken diskuteras.

Under utbildningen förankras jämställdhetsmålet praktiskt genom att inte genuskoda vilka instrument studenterna ska spela; alla studenter spelar alla instrument både på lektioner och konserter. När studenterna sedan väljer sin huvudinstrumentspecialisering är det dock vanligt att kvinnliga studenter väljer sång och manliga studenter elförstärkta instrument som elgitarr. Hösten 2018 fördelades valen till musik-specialisering enligt följande: gitarr – tre manliga studenter, slagverk – två manliga studenter, sång – två manliga och fem kvinnliga studenter. Även andra moment kan vara genuskodade, som till exempel musikteknik och musikproduktion. Fenomenet problematiseras under utbildningen redan från första året eftersom det visar studenterna hur starka de genuskodade mönstren är inom musik. Detta ingår som obligatoriska delar i utbildningen och vår ambition och förhoppning är att detta på sikt kan lägga en grund för att genuskodade val inom musiken kan överskridas.

Värdering och hantering

Förutsättningar för att jämställdhetsmålet i den musikpedagogiska verksamheten ska kunna uppnås ges genom att studenterna medvetet reflekterar över, läser om, skriver om och medvetandegör strukturella utmaningar. Det säkerställs genom skriftlig examination samt obligatoriska diskussionsmoment. Det görs även genom att studenterna i utbildningen görs medvetna om, och ges möjlighet att själva bryta, de mönster som ligger latenta i den musikpedagogiska kontexten och i musikbranschen. De kan därigenom sätta sig själva i ett sammanhang och synliggöra hur de genom sina val och sin kunskap kan förändra sina framtida elevers möjligheter. Programutvärderingen från juni 2018 visade att 69,2 procent av ämneslärarstudenterna ansåg att de genom sin utbildning utvecklat kunskaper att tillämpa jämställdhetsperspektiv i sin roll som lärare i ganska hög grad eller mycket hög grad. Detta visar att ett fortsatt arbete gällande jämställdhet behöver fortgå.

En utmaning är att studenterna blir jämställda i sin praktik. Delvis är detta en fråga som ligger utanför lärarutbildningens ram eftersom studenterna kommer in på utbildningen med förkunskaper och intressen inom musik. Hanteringen inom ämneslärarutbildningen är att många delar, som i vissa fall ofta är genuskodade, ingår som obligatoriska moment. Alla studenter spelar alla instrument, har genomgående musikproduktion i utbildningen samt gör projekt för yngre åldrar inom skolan, delar som ofta är genuskodade. Dock visar det sig att när studenterna väljer sina specialiseringar är de fortfarande ofta

relativt konventionella vilket gör att studenterna bör stärkas än mer i olika roller under sin utbildning, samt öka sin medvetenhet om vad deras val har för påverkan inför framtiden.

Litteraturlistor inom musikpedagogik visar en relativt jämställd balans, dock med ett förbehåll gällande olika musikämnen där könsbalansen kan vara ojämnt fördelad. Ett exempel är att de flesta texter om genus är skrivna av kvinnor och de flesta texter om musikproduktion av män. En medvetenhet inte bara gällande balanserad könsrepresentation utan också gällande vilka ämnen det handlar om är därför nödvändig, dock utan att ge avkall på vetenskaplig och ämnesmässig kompetens. Även könsbalansen hos undervisande personal måste ses över inför framtida rekryteringar (se lärartabeller). Av tio lektorer som undervisat i utbildningen under 2018 är fyra män. Alla lektorer inom musikpedagogik är kvinnor. Av de undervisande lektorerna inom musikvetenskap är könsbalansen jämnare.

Utformning, genomförande och resultat

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömningsgrunder:

Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp.

Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling, och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Programrådet för ämneslärarexamen har i uppdrag att säkra helhet och progression genom att stödja kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling. Programrådet är brett sammansatt och består av programrådsledare (lärare), lärarrepresentanter från samtliga fakulteter, en extern representant i form av en verksam ämneslärare samt två studentrepresentanter. Därutöver finns en programkoordinator som arbetar för att skapa och upprätthålla kontaktytor mellan involverade parter – såväl personal som studenter. Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp på flera olika nivåer. Universitetsgemensamma och gemensamma delar för ämneslärarutbildningen beskrivs i del 1. På institutionsnivå har programansvarig ansvar för utbildningen i sin helhet och ämnesansvarig i musikpedagogik ansvarar för kvalitetssäkring av ämnet (ämnesmässig och vetenskaplig progression). Ämnesansvarig har kontinuerligt träffar med kursansvariga och VFU-handledare samt är sammankallande vid möten med undervisande lärare. De kursansvariga ska i samråd med ämnesansvarig och programansvarig revidera och utveckla kursplaner (se även studentperspektiv nedan).

De formella systemen för uppföljning är *Linnébarometern*, en enkät som riktar sig till programstudenter på grundnivå och avancerad nivå i slutfasen av sin utbildning: "Enkäten sätter studentens lärande i centrum och fokuserar på utbildningens upplägg, genomförande och examinationer. Därtill konkretiseras frågorna som berör stödfunktioner och Lnus strategiska områden, såsom lika villkor, hållbar utveckling, internationalisering och samhällelig drivkraft".

Efter kursers avslutning sker utvärdering genom verktyget *Survey & report*. Som komplement till dessa kursvärderingar genomför kursansvariga muntliga och skriftliga utvärderingar i slutet av varje termin, vilket ligger till grund för kursförändringar (se studentperspektiv) samtidigt som studenterna också får en direkt återkoppling på genomförd kurs. Studenternas synpunkter på utbildningens genomförande låg under 2018 till grund för skapande av tydliga studieguider inom ämneslärarutbildningen i musik, med kursmål, innehåll och examinationer vilka tidigare varit av större variation beroende på kurs och lärare. Arbetet med studieguider fortsätter under 2019. En annan aspekt som kontinuerligt uppmärksammas och analyseras via de olika underlagen är hur examination och betygskriterier stödjer studenternas lärande samt hur de kopplas till examensmålen. Som en del i detta arbete har en matris tagits fram för att synliggöra de olika delarna i alla enskilda moment och hur de ska hanteras gällande lärresurser, litteratur och kursmål. Detta pågående arbete syftar till att säkerställa att kursmål och examensmål uppfylls samt att kommunikationen med studenterna blir tydligare.

Tabellen över kvarvaro (se personal ovan) visar en relativt hög kvarvaro vilket kan bero på ett systematiskt arbete där studenter med funderingar på att avbryta studier samtalar med programansvarig

och studievägledare. I de fall då studenter har svårt att klara av sina studier, men inte vill avbryta, görs en individuell studieplan i samråd med studievägledare. Dessa samtal kan också leda till att studenter tar ett studieuppehåll. De studenter som väljer att avsluta sina studier gör det ofta eftersom de anser att de valt en utbildning som inte passar dem.

Värdering och hantering

Det finns systematisk uppföljning av utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination. Dels sker det genom universitetets kvalitetssäkringsverktyg som *Linnébarometern*, *Programutvärderingen* och *Survey & report* vilka följs upp av kursansvariga och programansvarig samt inom den gemensamma ämneslärarutbildningen. Svarsfrekvensen har generellt varit låg på dessa kursvärderingar, varför ett arbete på lärosätetsnivå inleddes under 2018. Vår bedömning är dock att de kursansvarigas muntliga och skriftliga utvärderingar vid varje kurs är viktiga och denna parallella studentnära utvärdering kommer att behållas. Det studentnära kvalitetssäkringsarbetet inom ämneslärarutbildningen i musik hanteras genom att kursansvariga är ansvariga för att, i samråd med lärare och programansvarig, utvärdera genomförda kurser samt planera kommande kurser. Det finns tio timmar per termin för möten med kursansvarig för planering, utvärdering och uppföljning. Ett mål är att samma kursansvarig ansvarar för samma kurs fler år i rad vilket gör att den som är kursansvarig har god kännedom om kursens alla detaljer.

Studenter har kontinuerligt kontakt med programansvarig och kursansvariga vilket gör att problem inom utbildningen kan identifieras och åtgärdas. Studenter med funktionsvariationer kan få individuellt pedagogiskt stöd under utbildningen. Förutom kontakter med studievägledare kan även studenter ha kontakter med *Studieverkstaden* där de kan få individuell hjälp bland annat med olika typer av skrivande. Studieverkstaden har också utarbetat olika typer av stöd i form av skrifter och filmer. Universitetsbiblioteket ger studenterna tillgång till talsyntes- och rättstavningsprogram. Dessa olika typer av stöd och stödmaterial kan hjälpa studenter som har svårigheter med sina studier och som riskerar att avsluta sina studier av dessa orsaker.

Studentperspektiv

Bedömningsgrund:

Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Studenters möjlighet att utveckla den framtida utbildningen

Studenternas formella inflytande utövas på alla nivåer inom universitetet och de är representerade i universitetsstyrelsen, samtliga fakultetsstyrelser, Nämnden för lärarutbildning, i programrådet för ämneslärarexamen samt på prefekts beslutsmöten (se del 1). Inom ämneskurserna finns inga formella organ på institutionsnivå där studenterna är representerade, men kontinuerliga samtal förs med studenter av programansvarig och kursansvarig för att fånga upp studenternas synpunkter. En förutsättning för att studenterna ska kunna ta en aktiv roll i att utveckla utbildningens innehåll och genomförande är tillgång till information. På en mer övergripande nivå finns en utbildningssamordnare för ämneslärarprogrammet som ansvarar för att studenterna vid starten av utbildningen får en omfattande information om utbildningens organisering, olika organ och vilket stöd som finns. På institutions- och ämnesnivå är det programansvarig och kursansvarig som har motsvarande uppdrag. Alla kurser i programmet använder lärplattformen MyMoodle och där finns uppgifter om den specifika kursen som till exempel schema och listor över vilka som är kursansvariga/examinatorer för respektive kurs. Programutvärderingen från juni 2018 visar att 97,4 procent av studenterna anser att de i hög grad eller i mycket hög grad fått möjlighet att göra en skriftlig eller muntlig utvärdering av varje avslutad kurs.

Kursansvarig har ansvar för att efter genomförd kurs och inkomna utvärderingar se över studenters synpunkter inför kommande kurs. Kursansvarig är också ansvarig för kontakt med olika lärare gällande undervisning, till exempel vad beträffar kurslitteratur. Kursansvarigträffar sker två gånger per termin tillsammans med programansvarig och administrativ personal. Kursplaner redigeras av kursansvarig under vår och höst i samråd med programansvarig. I detta samarbete mellan lärare, kursansvarig och

programansvarig kan studenternas inflytande på utbildningen formaliseras. Studenternas synpunkter i dessa värderingar diskuteras alltså kontinuerligt av undervisande lärare och kursansvarig. Exempelvis har studenternas synpunkter lett till förändringar av kurslitteratur. Ett annat exempel på förändring från vårterminen 2017 med direkt koppling till en skriftlig studentutvärdering med efterföljande fokusgruppsdiskussion är en omskrivning i en kursplan där lärare och kursansvarig ansåg att momentet arrangering kan ingå i planering och förberedelse för lektion, vilket inte var tydligt för studenterna. Detta ledde till att arrangering skrevs in som ett moment i kursplanen som ett förtydligande för studenterna. Förändringen diskuterades med studenterna under kursvärderingen och återkopplades senare.

Studenters möjlighet att påverka den egna utbildningen

Den som i första hand har kontakt med studenter angående händelser inom kursen är kursansvarig. Det kan handla om till exempel schemaläggning eller examinationer eller akuta situationer som behöver lösas. Studentinflytandet i ämneskurserna i musik gynnas vidare av ett studentnära arbetssätt med kontinuerlig studentkontakt. Arbetssättet underlättas av relativt mycket undervisning och schemalagd tid samt av att studenter och lärarutbildare i framförallt praktiska moment, arbetar nära tillsammans under längre perioder. Organisationen med programansvarig för ämneskurser och vissa VFU-kurser innebär också att vägarna blir kortare och mer välkända för studenterna.

Studenterna har också möjlighet att vara aktiva vid utformandet av innehåll i kurser genom sina intressen och val. Till exempel finns många möjligheter för studenter att välja kurslitteratur i samråd med lärare. Exempel på formulering ur litteraturlistan till *Musikalisk grundkurs IV*: "Musikalier och relevant ämnesdidaktisk litteratur som väljs av student och lärare i samråd (ca 100 s)". Ett annat exempel är i *Musikpedagogisk fortsättningskurs II* då studenten ska kunna "ge exempel på nordisk musikpedagogisk forskning och diskutera hur dessa forskningsrön skulle kunna påverka musikpedagogisk praktik", vilket genomförs genom att studenten själv väljer en artikel skriven de senaste fem åren av en nordisk forskare och presenterar den för medstudenter samt leder en diskussion om denna artikel. En iakttagelse under seminarier där diskussioner förs gällande kurslitteratur är att studenterna oftast gör en djupare reflektion när de själva har valt en vetenskaplig artikel som de presenterar muntligt, och det blir ofta en livligare diskussion, jämfört med om de muntligt presenterar något ur kurslitteraturen. Detta elevcentrerade undervisningssätt där de själva drivs av intresse, men till viss del även styrs, kan vara värdefullt för att skapa ett intresse för forskning och att kunna relatera forskning till praktik. I uppsatsskrivandet på grund- och avancerad nivå tas stor hänsyn till studenternas intressen inom ämnesdidaktik och musikpedagogik vid val av ämnesområden.

Arbetsliv och samverkan

Bedömningsgrund:

Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Det finns flera nivåer att ta hänsyn till gällande kontakt med arbetsliv och samverkan. En del inom ämnet är studenternas personliga kontakt med arbetsliv och samverkan. En annan del är lärarkollegiets kontakt med arbetsliv och samverkan med det omgivande samhället. En tredje del är kontakter och samverkan på institutions- och universitetsnivå (se även del 1).

För studenterna betyder den verksamhetsförlagda utbildningen, under 20 veckor totalt, att de kan använda sina kunskaper från den universitetsförlagda utbildningen. Genom mötet med olika skolor, arbetsmiljöer, lärare och elever får studenterna en beredskap för att kunna möta förändringar i arbetslivet. Studenterna har även andra moment som till exempel auskultation, fältstudier och projekt som förbereder studenterna för kommande uppgifter i arbetslivet. Studenter har också möjlighet att göra en utbytestermi, VFU och självständigt arbete utomlands.

Lärarna i den universitetsbaserade utbildningen är medvetna om att de måste hålla sig uppdaterade med vad som händer inom fältet på många sätt, vilket visas genom deltagande i olika nätverk och

konferenser både för forskning och ämnesdidaktik (se personal, miljö och förutsättningar). Lnu anordnar även konferenser och samlingspunkter för ämneslärare. Detta gör att den musikpedagogiska miljön på Lnu håller sig ajour med strömningar inom det musikpedagogiska fältet. I de fall där det är praktiskt möjligt erbjuds studenter även att delta i andra konferenser eller verksamhet utanför. Under hösten 2018 förbereder studenter i årskurs tre på ämneslärarutbildningen en presentation inför konferensen *European association for music in schools*, EAS, som ska hållas i Malmö våren 2019. En annan del av detta är att olika typer av tjänster finns (se personal) där några lärare har samarbetsavtal eller är timanställda, vilket innebär att de är parallellt aktiva som lärare i musik i skolan och på universitetet.

Värdering och hantering

I utbildningen får studenterna kontinuerligt möta arbetslivet genom sin VFU, auskultation och projektveckor. Genom dessa kan studenterna utveckla och använda sina kunskaper och utveckla beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Men även den universitetsbaserade miljön bidrar genom samarbete och kunskapsutbyte mellan olika lärare. Arbetslivsförankringen hos lärarkollegiet, bland annat genom samarbetsavtal, säkerställer att studenterna får kontinuerlig kontakt med arbetslivet. Möjligheten att möta praktiker och forskare inom musikpedagogik utanför den universitetsbaserade miljön, till exempel genom deltagande i musikpedagogiska konferenser gör att studenterna ges möjlighet att utveckla beredskap för andra utmaningar än vad närmiljön kan ge. Dessa medvetna satsningar gör att studenterna får en större utblick nationellt och internationellt. De olika nätverken som NLU finansierar bidrar också till att skapa en miljö där den universitetsbaserade utbildningen kan samverka med det omgivande samhället. Under 2018 har medvetna satsningar gjorts på ämnesnära och verksamhetsnära forskning inom musik, något som kan utvecklas än mer för att stärka miljön inom ämneslärarutbildningen. Ett av dessa forskningsprojekt är kopplat direkt till ett ämnesdidaktiskt projekt i samarbete med en skola i ett socialt utsatt område vilket ämnar utveckla kompetensen inom ämneslärarutbildningen i musik samt utveckla studenternas beredskap för förändringar inom arbetslivet.